

N:o 172.

Ank. till Riksd. kansli den 22 maj 1908, kl. 9 f. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af fastigheten n:o 7 i kvarteret Näckström i Stockholm.

(I. A.)

I en den 24 april innevarande år till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling hänvisad proposition (n:o 213) har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att medgifva, att den statsverket tillhöriga fastigheten n:o 7 i kvarteret Näckström finge på villkor, som Kungl. Maj:t skulle äga bestämma, försäljas samt den för fastigheten inflytande köpeskillingen afsättas till en särskild under statskontorets förvaltning ställd fond, afsedd att framdeles i enlighet med Kungl. Maj:ts och Riksdagens beslut disponeras.

Härom har departementschefen till förberörda statsrådsprotokoll anført följande.

»Sedan den nya dramatiska teaterbyggnaden vid Nybroplan här i Stockholm numera blifvit färdigbyggd och upplåtits för teaterändamål, står den äldre dramatiska teatern vid Kungsträdgården obegagnad.

Sistnämnda fastighet — n:o 7 i kvarteret Näckström — hvilken tillhör kronan, har hittills användts uteslutande för teaterändamål och torde icke — åtminstone icke utan stora kostnader — lämpligen kunna för något annat statsändamål användas. Lämpligt synes mig därför vara, att denna fastighet, hvilken på grund af sitt förmånliga läge säkerligen representerar ett ganska betydligt värde, för kronans räkning försäljes.

Om denna min uppfattning gillas, torde, då det i fastigheten nedlagda kapitalet nu ligger räntelöst, redan den nu församlade Riksdagens medgifvande till fastighetens försäljning böra äskas, på det att, ifall under den närmaste tiden ett gynnsamt tillfälle därtill yppas, detta icke måtte gå obegagnadt förbi.

De närmare villkoren vid en blifvande försäljning torde böra öfverlätas åt Kungl. Maj:t att bestämma.

Hvad beträffar användningen af den inflytande köpeskillingen, anser jag mig i detta sammanhang böra omförmåla, att förslag framställts därom, att, ifall försäljning af ifrågavarande fastighet komme till stånd, köpeskillingen måtte få användas till förbättring af pensionsväsendet vid de kungl. teatrarna.

Pensioneringen af vid de kungl. teatrarna anställd personal bestrides för närvarande af två skilda pensionsinrättningar, nämligen de kungl. teatrarnas pensionsinrättning och kungl. hofkapellets pensionsinrättning. Den förra har intill den nybildade kungl. dramatiska teaterns tillkomst varit för de kungl. teatrarna — d. v. s. kungl. operan och den äldre dramatiska teatern — gemensam. Numera omfattar densamma endast personal vid operan jämte ett fåtal kvarstående artister från den äldre kungl. dramatiska teatern. Den nya kungl. dramatiska teatern har däremot ännu icke fått sitt pensionsväsende ordnad.

Redan den kommitté, som af Kungl. Maj:t den 11 maj 1906 tillsattes för afgifvande af utlåtande och förslag angående ordnande af den teaterverksamhet, som vore afsedd att bedrivas inom den nya teaterbyggnaden vid Nybroplanen, hemställde därför ock i sitt under mars månad 1907 afgifna betänkande, bland annat, att efter försäljning af den äldre dramatiska teatern köpeskillingen måtte reserveras för bildande af en pensionsfond till förmån för skådespelare och tjänstemän vid den nya dramatiska teatern.

Med anledning såväl af denna teaters tillkomst som ock af tidigare af direktionen för de kungl. teatrarnas pensionsinrättning gjorda underdåniga framställningar om vidtagande af åtgärder för förbättrande af pensionsinrättningens ställning har Kungl. Maj:t den 13 september 1907 bemyndigat chefen för finansdepartementet att tillkalla högst fyra sakkunniga personer för verkställande af utredning af de kungl. teatrarnas pensionsinrättnings äfvensom kungl. hofkapellets pensionsinrättnings ekonomiska och finansiella ställning samt för afgifvande af förslag till ordnandet af pensionsväsendet vid nämnda teatrar på sådant sätt, att detsamma måtte på ett tillfredsställande sätt fylla sitt ändamål. De på

grund af berörda bemyndigande tillkallade hafva därefter under nästlidne mars månad afgifvit yttrande och förslag i ämnet.

Kommitterade, som funnit pensionsväsendet vid teatrarna otillfredsställande såväl med hänsyn till de fastställda pensionernas låga belopp som det begränsade antalet pensionsrum, hvilket föranledt, att delägarna vid uppnådd pensionsrätt i brist på lediga pensionsrum nästan undantagslöst icke fått tillträda pension genast utan måst, stundom under många år, afbida inträffande ledighet, hafva därför framlagt förslag till ordnande af pensionsväsendet vid nämnda teatrar efter väsentligen andra grunder än hittills.

För genomförande af berörda förslag, hvilket innefattar, att kungl. teatrarernas pensionsinrättning och hofkapellet pensionsinrättning skulle i syfte, bland annat, att åstadkomma begränsning i kostnaden sammanslås till en gemensam pensionsinrättning, afsedd för pensionering af ej mindre personal vid kungl. operan och hofkapellet än äfven vid den nya kungl. dramatiska teatern, erfordras emellertid enligt af kommitterade anställda beräkningar högst betydande tillskott till de tillgångar, hvaröfver de nuvarande pensionskassorna förfoga. En del af detta tillskott hafva kommitterade tänkt sig kunna anskaffas genom försäljning af den numera för teaterändamål obehöfliga teaterbyggnaden vid Kungsträdgården.

Ehuru jag icke för närvarande kan närmare inlåta mig på frågan, om eller i hvad mån det af kommitterade framlagda förslaget till ordnande af pensionsväsendet vid de kungl. teatrarna låter sig realisera — en fråga, som för sin utredning gifvetvis, kräver, bland annat, hörande såväl af delägarna i de nuvarande pensionsinrättningarna som möjligen äfven af vissa myndigheter — har jag emellertid, som nämndt, då berörda förslag redan nu föreligger, ansett mig icke böra underlåta att, på sätt som skett, omförmåla detsamma.

I afvaktan på den slutliga pröfningen af berörda förslag torde det emellertid kunna anstå med bestämmande af sättet för disponerande af den köpeskilling, som vid en eventuell försäljning af den ifrågavarande fastigheten må kunna erhållas.»

Utskottet delar departementschefens uppfattning, att ifrågavarande fastighet med dess uteslutande för teaterändamål afsedda inredning icke utan betydande kostnader kan för något annat statens ändamål användas och att den sålunda bör för kronans räkning försäljas.

Med hänsyn härtill och då det är af vikt, att det stora värde, fastigheten äger, må på fördelaktigaste sätt och så snart lämpligen ske

kan realiseras, anser sig utskottet, i förvissning om att berörda syfte bäst tillgodoses därigenom att Riksdagen lämnar det af Kungl. Maj:t begärda bemyndigandet till fastighetens försäljning, böra tillstyrka bifall till förevarande proposition.

Utskottet får sålunda hemställa,

att Riksdagen må medgifva, att den statsverket tillhöriga fastigheten n:o 7 i kvarteret Näckström här i staden må på villkor, som Kungl. Maj:t må äga bestämma, försäljas samt den för fastigheten inflytande köpeskillingen afsättas till en särskild under statskontorets förvaltning ställd fond, afsedd att framdeles i enlighet med Kungl. Maj:ts och Riksdagens beslut disponeras.

Stockholm den 21 maj 1908.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Herrar *H. R. Törneblad* och *J. T. Larsson* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i förestående ärendes behandling inom utskottet.
